

ИМЕНИК ЖИВОТНИ

Доношење закона о одбрани и Војсци отвориће нормативни простор за примену нових правила и прописа о платама и стамбеном збрињавању људи запослених у оружаним снагама. Сudeћи по темпу рада у надлежним структурама Министарства одбране, већина тих аката убрзо ће бити готова.

У јавним наступима најодговорнијих људи у држави и менаџмента Министарства одбране, више пута се чуло да је један од приоритета реформи побољшање животног стандарда професионалних припадника Војске. Напори које је Министарство улагало да се реше egzистенцијална питања запослених у МО и ВС само су делимично уродили плодом јер је непремостиву препреку чини недостатак ваљане законске регулативе. Закони о одбрани и Војсци прошли су јавну расправу и чекају усвајање у Народној скупштини.

Помоћник министра одбране за људске ресурсе др Бојан Димитријевић окупио је нови тим сарадника који је преузео обавезу да се ухвати у коштац са многобројним изазовима, новим и наслеђеним проблемима, а један од највећих је питање услова живота припадника Војске Србије.

Управа за кадрове Сектора за људске ресурсе МО, у својој надлежности, поред осталог, има и питања статуса и стандарда, којима се бави истоимено одељење. Представљајући нови тим сарадника, начелник Управе за кадрове пуковник Слађан Ђорђевић нагласио је циљ да Војска постане један од најпожељнијих послодавца у држави.

– Мисије и задаци које Војска Србије реализује представљају наше данас. Визија пројектована *Стратегијским прегледом одбране* представља наше сутра, али брига за сваког појединца и ефикасно управљање људским ресурсима морају представљати наше увек – подвукао је пуковник Ђорђевић.

Он подсећа да се током година нагомилало мноштво проблема. Што из субјективних, што из објективних разлога, сматра Ђорђевић, они нису решавани. – Сада је неопходно успоставити дугорочно одржив концепт управљања кадром и уредити га као што је

X ПИТАЊА

случај у најбољим и најуређенијим војскама света. Овај изузетно озбиљан посао представља највећи изазов реформи система одбране, јер фокус треба усмерити ка младићима и девојкама који ће једног дана можда обући униформу, младим официрима, подофицирима и војницима. Тиме ћемо побољшати квалитет кадра који примамо у службу, а упоредо решавати заостале проблеме. Радићемо на развоју каријере професионалних припадника Војске, адекватној компензацији за све специфичности и опасности војне службе, стамбеној проблематици, па све до помоћи на завршетку активне каријере и транзиције у резервну компоненту или цивилни статус – објашњава пуковник Ђорђевић.

Потпуковник
Саша Трандафиловић

■ ПЛАТЕ ВЕЋЕ СА НОВИМ ЗАКОНОМ

Одељење за статус и стандард (СиС) Управе за кадрове протеклих неколико месеци ујурбано ради на припреми предлога норматива и прописа који ће регулисати велики број егзистенцијалних проблема запослених у систему одбране. Потпуковник Саша Трандафиловић, начелник Одељења, са својим сарадницима знатно је допринео изради оних делова закона о одбрани и Војсци који се тичу стандарда и статуса војних лица. У разговору са њим откривамо у ком правцу би требало да се решавају горући проблеми попут решавања стамбеног питања, плата и осталих припадности које припадају професионалним припадницима Војске.

– Студијско-аналитички, нормативно-правни и статистичко-евиденциони послови у области уређења статуса и радних односа у Војсци, те животног стандарда са стамбеним обезбеђењем, јесу основне делатности Одељења. Једноставним језиком, ми бринемо о проблемима који, вероватно, највише занимају све запослене у МО и Војсци – каже потпуковник Трандафиловић.

Предлози нормативних решења које израђује Одељење за СиС проистичу из константног праћења животног стандарда у систему одбране, проучавањем решења из иностраних армија, те упоређивањем стања са компатибилним структурама у нашој земљи. На тај начин, објашњава Трандафиловић, најодговорнији људи у Министарству одбране могу да донесу правилне одлуке. Сваки предлог ипак мора бити заснован на расположивим буџетским средствима и у складу са важећим законима.

– Пред нама је у протеклом периоду био незахвалан посао. Требало је урадити нешто да се помогне људима у систему, а руке су нам на неки начин биле везане због норматива који су одавно превазиђени. Наиме, ми тренутно примењујемо *Закон о Војсци* из 1993. године писан за потребе савезне државе. Данас је наше министарство део Владе Републике Србије, али функционише под баластом старог закона – подсећа потпуковник и наставља – преко 50.000 војних пензија исплаћује се из војног буџета, док, на пример, официра и подофицира заједно у Војсци Србије данас има око 15.000. Уколико

бисмо желели да повећамо плате активних војних лица и цивила на служби у ВС, које су реално мале, морали бисмо за исти проценат повећати и војне пензије, а за то новца нема. Из тог разлога летос смо исплатили по 5.000 динара на име новчаних награда, а са септембарском платом очекује се повећање од 4,2 процента.

Доношење нових закона омогућило би знатно побољшање животног стандарда. Војни пензионери требало би да пређу у надлежност Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, што би било велико олакшање за војни буџет.

– Пензије које убудуће буде исплаћивао цивилни фонд неће се смањивати. Разлика је у томе што ће раст војних пензија бити везан за раст трошкова живота, инфлацију и остале параметре којим се усклађују цивилне пензије – објашњава потпуковник Трандафиловић и додаје – тиме би се отворила могућност за знатан раст плата у систему одбране.

Предлог Закона о Војсци предвиђа да се плата професионалног војног лица утврђује множењем основице и коефицијента. Додељени коефицијент вредноваће параметре чина, положаја, специфичности службе, одговорности, а у односу на специфичности војне службе, додатна напрезања, немогућности избора радног места, коефицијент се увећава од 20 до 50 посто. Веома важна ставка у предлогу новог закона каже да основица за обрачун плате, коју одређује Влада не може бити мања од 75 посто просечне месечне зараде запосленог у привреди Србије у месецу који претходи месецу утврђивања основице.

– То значи да би плата професионалног војника, досадашњи војника по уговору, била отприлике приближна просечној плати – каже потпуковник Трандафиловић, али напомиње да је изгласавање закона ипак услов свих услова.

– Коефицијенти ће бити прорачунати на такав начин да ће постојати значајнија разлика у заради између људи са већом одговорношћу и сложенешћу и тежином посла, у односу на оне који то немају. Плате предвиђене за најодговорније положаје у систему одбране требало би да се ускладе са зарадама на компатибилним радним местима ван Војске – каже потпуковник, не желећи да открива детаље.

Према његовим речима, дугорочни циљ јесте да Војска постане атрактиван послодавац за кога ће желети да ради квалитетан кадар и који ће за свој рад бити адекватно плаћен и награђен. Плате будућих државних службеника и намештеника у Министарству одбране, који до ступања на снагу новог закона имају статус цивилних лица, обрачунаваће се према нормативима истоветним као и за њихове колеге у органима Владе, што значи да се очекује знатно повећање зарада. Цивилним лицима у Војсци, која постану војни службеници и намештеници, како објашњава Трандафиловић, плате ће се ускладити са зарадама државних службеника на одговарајућим пословима.

Начелник Одељења за статус и стандард истиче да ће и остале припадности које се запосленима у систему исплаћују морати да се ускладе са осталим државним органима.

– Дневница за државне службенике у Републици Србији сада износи нешто преко 1.800 динара. Нема разлога да припадници ВС примају готово пола мање. Такође, постоји идеја да се дежурства убудуће плаћају. И за то постоји законски основ – открива Трандафиловић.

■ БОРБА ЗА КВАДРАТЕ

– Постоји око 22.000 поднетих захтева за добијање стана, а од тога близу 7.000 станова тражили су војни пензионери које не смемо заборавити. Ти су људи провели радни век у оружаним снагама, а сада живе као подстанари или у нужном смештају. Одређен број, нарочито млађих људи нису поднели захтев, а немају стан – почиње потпуковник Трандафиловић причу о једној од најболнијих тема које се тичу социјалног статуса запослених у Војсци.

– Ако бисмо хтели да тај терет скинемо са врата и купимо потребан број станова, рачунајући да сваки кошта у просеку 50.000, требало би нам преко 1.000.000.000 евра! – констатује он.

– Треба да буде јасно да се станове више не могу поклањати. Не може се нешто што, условно речено кошта 50.000 или 100.000 евра купити за 100! Ту разлику неко мора да плати! Системи пирамидалне штедње, у којој маса одваја да би појединци извучили корист, представља економску прошлост. Морају се онемогућити и злоупотребе при подели преосталих станова. Предложене су измене клаузула у Правилнику које су омогућавале да се одрицањем одређеног броја квадрата дође на врх неке друге ранг листе, што је усвојио и Колегијум министра одбране. Сада се само чека сагласност Владе како би се то применило – подвлачи потпуковник и наставља – томе смо стали на пут. Остао је још један мањи број станова који треба да се подели. Ранг листе ће бити транспарентне, а критеријуми јасни.

Постоје две идеје у ком правцу би требало да се реше ти проблеми у будућности. У Одељењу за СиС сазнајемо да се разрађује модел према којем би се припадници Војске кредитирали под повољнијим условима уз одређену субвенцију у виду једнократне помоћи у готовини.

– Постоји могућност да надлежна државна агенција преузме посао продаје вишка војне имовине. Тиме би се систем одбране растеретио тог прилично великог посла. Држава би, пак, пласирала неку врсту хартија од вредности које би служиле да се помогну људи у стамбеном збрињавању. – каже Трандафиловић и наводи пример – додељивала би се једнократна помоћ (субвенција) чија би висина првенствено зависила од радног стажа проведеног у Војсци. Млади људи би добијали одређена средства која би покрила основне трошкове кредита јер би они могли да узму кредит на 25 или 30 година отплате под веома повољним условима, а рата би била тако усклађена да би је било могуће плаћати од зараде. Старији припадници ВС, чија је кредитна способност због година умањена, добијали би сразмерно више средстава, чиме би практично надоместили „вишак година“. Исти услови важили би и за војне пензионере који немају стан. Онима који због година не буду кредитно способни, једнократна помоћ послужила би за куповину стана.

Идеја је да пројекат, поред Министарства одбране, подрже и Влада, Национална корпорација за осигурање стамбених кредита и одређен број пословних банака. Треба рећи да државни службеници већ сад могу добити стамбени кредит са каматом од нешто преко четири процента годишње, што је знатно ниже од кредита који се пласирају на слободном тржишту. Претпоставља се да би запослени у систему одбране могли имати исти или чак повољнији третман при обезбеђивању крова над главом.

Други модел стамбеног збрињавања, који је у разради, везан је за извесне измене обрачуна дела трошкова за закуп стана (УТС) и њиховим прилагођавањем отплате кредита. Додатак који су професионална војна лица добијала уколико живе као подстанари и чији је износ зависио од броја чланова породице и запослења супружника, према важећим прописима није припадао онима који купе стан путем кредита код пословних банака. У Одељењу за СиС кажу да је могуће наставити са исплатом принадлежности на име дела трошкова становања и војним лицима која отплаћују стамбени кредит. Према речима потпуковника Трандафиловића, тај додатак би се звао другачије и био би већи него досадашњи УТС. Он каже да би, уколико се прибегне том моделу, МО вероватно склопило уговоре са Националном корпорацијом и банкама па припадници Војске не би морали при подизању кредита да полажу учешће нити плаћају административне трошкове. Модел би се, највероватније, примењивао и на војне пензионере.

У Министарству одбране постоји воља да се коначно реше нагомилани проблеми и да запослени напokon осете лепши део реформи. Јесење заседање Скупштине Србије требало би да донесе законе о одбрани и Војсци и тиме створи оквир за пројекте и идеје који се увелико разрађују. ■

Александар ПЕТРОВИЋ

ОБЕЛЕЖЕН ДАН ТЕХНИЧКОГ РЕМОНТНОГ ЗАВОДА ЧАЧАК

НЕОДВОЈИВИ ДЕО СИСТЕМА ОДБРАНЕ

Престижан технолошки ниво и квалитет производа и услуга потврђен добијањем сертификата СРПС ИСО 9001:2001, којим је надлежна институција Министарства одбране Србије верификовала систем менаџмента квалитетом Техничког ремонтног завода

Запослени у Техничком ремонтном заводу у Чачку, заједно са бројним гостима из Министарства одбране, Војске Србије, локалне самоуправе и привредних организација, обележили су Дан предузећа – 30. септембар, када је пре 82 године Државни савет Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца дао сагласност на одлуку чачанске општине о уступању земљишта ради подизања Инжињеријско-техничког завода.

Данас је основна делатност Завода ремонт и модернизација техничких средстава Војске. За потребе ремонта Завод осваја и серијску производњу широког асортимана резервних делова.

Данас је основна делатност Завода ремонт и модернизација техничких средстава Војске. За потребе ремонта Завод осваја и серијску производњу широког асортимана резервних делова. Говорећи на свечаној седници у Дому културе у Чачку, директор ТРЗ пуковник Војислав Милинковић је истакао да се будући правци развоја усклађују са захтевима реорганизације система одбране и Војске, јер ће Завод, према садашњим предлозима, остати у том саставу. Наредни задаци су потпуно освајање генералног ремонта перспективних техничких средстава Војске (тенкови М-84, Т-72), модернизација и конверзија техничких средстава (тенкови Т-55, М-84АБ1, Т-72, возило БРДМ-2), затим унапређење сарадње са научноистраживачким институцијама носиоцима извозних послова и већи обим изласка на слободно тржиште.

– Многи велики системи Србије последњих година препознали су моћ овога завода – истакао је директор Милинковић. – Тако је ове године Нафтна индустрија Србије управо Техничком ремонтном заводу поверила ревитализацију и брендирање средстава за транспорт горива и мазива, а за наше капацитете и технологије распитује се стручњаци из још неких великих државних система.

Успех у упорном и континуираном залагању за престижан технолошки ниво и квалитет потврђен је добијањем сертификата СРПС ИСО 9001:2001, којим је надлежна институција Министарства одбране Србије верификовала систем менаџмента квалитетом. На свечаности поводом Дана предузећа, директору пуковнику Војиславу Милинковићу признање је уручио пуковник др Данко Јовановић, начелник Управе за одбрамбене технологије Министарства одбране. Том приликом, у знак захвалности за добру сарадњу са Министарством одбране и Војском Србије, генерал-мајор Драган Катанић, командант Ваздухопловства и ПВО, предао је поклон председнику општине Чачак Велимиру Станојевићу.

Пригодан концерт на свечаности извео је Репрезентативни оркестар Гарде. ■

Р. МУТАВЦИЋ

УРУЧИВАЊЕ СЕРТИФИКАТА: пуковници Војислав Милинковић и др Данко Јовановић